

Budapest
(Budapeste)

A Budai Vár tetejéről
bámulom a város fényeit:
hegyek a távolban.
Az éjszakában minden csendes,
a távolban pezseg az élet, forr,
mint valami gigantikus szív.
Visszhangoznak a lépéseid,
a lépéseim mellett,
a millenniumi kövezeten, ahogy
Eugene de Saovoie szobrához sétálunk,
aztán pedig Mária Terézia
palotáját nézegetjük.
Minden annyira csendes
az éjszakában, megérint
minket valami szépség,
ahogy a magányos
hegedűművész a lépcső
tetején állva muzsikál nekünk,
s hópelyhek szállingóznak körülötte.

Az éjszakában minden csendes
a távolban pezseg az élet, forr,
mint valami gigantikus szív.
ott lent, a városban.

A fény mögött

(Por detrás da luz)

Merülj a magány lassúdad virágába,
hívd elő azt a verset,
amelyik zsinórmértékkel épül,
szóról szóra, pontosan,
és hagyd, hadd menjen a maga útján.

Meg kell tanulnod lélegezni.
Hallgasd tehát a szél hangját,
nyisd ki az ajtót, engedd be a madarak énekét,
a fák igazán eleven termése
az egyszerű anyagból készült költemény.

És el kell tüntetni a mestert,
aki a vésőjével a szövegen
dolgozik,
figyelmezz csupán a múlt hangjára,
meg a tiszta jelenre,
ami átragyog a versen.

Gesztusok

(Gestos)

Egy napon elindulunk. Mindannyian,
noha a távozásnak vannak variációi,
néhányan szárnyra kapunk, míg mások
fűcsomókra, gyomokra zuhannak,
arcukkal sárba tapadtan.

Azok, akik felemelkedni vágyakoznak,
s a csillagokat szeretnék megölelni, hasznos,
ha tudják, hogy a magasba nézni épp
bálványimádás nélkül célszerű.
A jéghideg hegyeken mindig elég a hely,

s csupán az idő mutatja a hó útját nekünk,
néhányan eltévednek majd,
másoknak minden út tévelygés csupán.

Végül csakis a por marad,
s egy határozott kéz,
valamint a teljes sötétség.

Balaton *(Balaton)*

Petőcz Andrásnak

Tekintetünk végtelen lesz, miként a tó,
s a reggel visszhangja
minket köszönt.

Céltalanul sétálunk,
mindenfelé a gyerekkorod helyszíneit
mutogatod nekem.
szentséges helyszíneket,
ők lesznek az emlékezeted táplálékai.

Végtelen ablak a tó,
megpihen rajt' a szemed,
és a vers is megszületik,
a víz irizáló fénysugarában,
megnyíló égbolt alatt,
amelyen áthatol a zene,
ami a sorokba költözik,
villámok és
képek által:
emígyen faragod anyanyelvedet.

A Holokauszt emlékműve *(Memorial do holocausto)*

Miképpen írhatnék verset
még ha megkérsz rá, akkor is,
arról a pillanatról, amikor
hegedű visszhangzik a csendben
felidézve a rémületet.
És hirtelen eszembe jut
Celan verséből a hegedű játéka:
Auschwitz havában, a szulamit
hamura és a zuhanó testek
puffanására gondolok.

Gyönyörű hó esik
a reggeli csendben
a rabbi éneke visszhangzik
az emlékmű előtt.
Zakhor ideje ez, bárhova
fordulsz elkísér a történelem,
elkísérnek a halottak,
akik bennünk vannak,
s a hangok is,
reád tekintenek a múltból,
megváltást kérve tőled.

Szállingózik a hó
a reggeli csendben,
és te írod a verset.

Radnóti Miklós

(Miklós Radnóti)

*„Ó, költő, tisztán élj te most,
mint a széljárta havasok
lakói és oly büntelen,
mint jámbor, régi képeken
pöttömnyi gyermek Jézusok.
S oly keményen is, mint a sok
sebtől vérző, nagy farkasok.”*

(Radnóti Miklós: Járkálj csak, halálraitélt)

Félelem és az éjszaka
szorításában jártad az utad,
amiről 1936-ban már látomásos
költeményt írtál.
Tiszta és bölcs költő, aki
voltál, éjjel-nappali gyaloglásod,
900 kilométer vezetett téged
céلودig, ami mindennek a vége.

Meneteltél és verset írtál, s a zsebedben
a verseid arra vártak, hogy megtalálják
őket az örökkévalóságnak.

Radnóti Miklós, 35 éves zsidó költő,
meggyilkolt valami náci, amikor
már járni sem tudtál a hosszú és
erőltetett menetben, s a testedet
tömegsírba dobták.

Megborzongok, olvasva téged,
fájdalom és tehetetlenség közepett,
a legkevesebb, hogy emlékeztetek
mindenkit a versre, és mindarra,
ahogyan valaki megírta a sorsát.

Bölcs voltál, költő és tiszta.

Visszatérés a felhők csendjéhez (*Retorno ao silêncio das nuvens*)

Walter Benjaminnak

Visszatérés a felhők csendjéhez,
átkelés a mezítelen farönkökön,
a vonat zaklatott előre haladása,
megfigyelve az ólomszürke eget:
érezlek a szívemben, ott vagy a gondolataimban,
s tudom, árnyékok nem hagy el engem soha többé.

Mindentől szívesen menekülünk,
minden a csontokig hatol,
le akarunk látni az idők lényegéig,
igazi nomádok vagyunk,
bámulva az eget, az ég jelzéseit,
az éjszakai csillagokban
az égi rovásírást,
megpillantva az isteneket, sétálva
a szélben, az esti fényességben,
keressük, miként a koldusok,
keressük a tekintetünkkel
azt az elveszített csodát, amit eladtak nekünk,
a fényt, az ígéretet, a szabadságot,
de mindössze a csupasz kezünk az, amit felfedezünk
a magány tiltakozásában,
és letérdelünk ott,
ahol látható a pecsét és a kézirat,
a titok, a hiányzó test titka.

Előttem vagy tehát, tükrök nélkül,
őrzöd a pillantásomat, visszafordíthatatlan és baráti társként,
határozott és csodálatos társként,

megváltás nélkül.

Petőcz András fordításai